

Türk sinema sektörünün en önemli sorunu nedir?

.....
EKREM ÇELİKİZ *

Türkiye'de son yıllarda çekilen dizi ve film sayısında ciddi artış söz konusudur. Ülkemizde çekilen diziler, filmler artık sadece Türkiye'de değil, Balkanlar, Orta Doğu ve Latin Amerika ülkelerinde de izleyiciyle buluşmaktadır.

Birçok kaynakta Türkiye'de Fuat Uzknay'ın Ayestefanos anıtının 14 Kasım 1914'te yıkılmasına ilişkin filmi, "Çekilen ilk Türk filmi", Fuat Uzknay da "İlk Türk Sinemacısı" olarak nitelenmektedir. 1914 yılından günümüze Türkiye'de çok sayıda sinema filmi çekilmiştir. Yeşilçam döneminde yılda ortalama 200'e yakın film çekilmiştir. 2000 yılından sonra da Türkiye'de yılda yaklaşık olarak 100'ün üzerinde film çekilmiştir. Öte yandan Türk filmlerinin bütçeleri milyon dolarlık, seyirci sayıları da milyon kişilik rakamlara

ulaşmaya başlamıştır. 2005 yılında 30 milyona yaklaşan Türkiye geneli yıllık bilet satışı, 2015 yılında 60,7 milyon olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında sadece vizyon gelirleri 690 milyon TL'lik büyüklüğe ve film sektörünün toplam büyüklüğü ise 3 milyar TL'ye ulaşmıştır.

Medya sektörünün yapısal sorunları bulunmaktadır

Medya sektörünün (Sinema, televizyon, prodüksiyon şirketleri vb.) çok ciddi yapısal sorunları da bulunmaktadır. Türkiye'de çok sayıda sinema filmi çekildi/çekiliyor olmasına rağmen ülkemizde sinema sektörü hâlâ endüstri hâline gelememi. Türkiye'de hâlâ filmlerin çekilebileceği devasa platolar bulunmamaktadır. Dünyada en çok filmin çekildiği Hollywood'da, neredeyse filmlerin çoğu film platolarında çekilmektedir. Amerika'da Hollywood, bir sinema endüstrisi olarak konumlanmış durumdadır. Hollywood'daki sinema endüstrisi, Amerika'nın dünya çapında tanınmasında çok etkili olmaktadır. Hollywood'da çekilen filmler, hemen tüm dünya ülkelerinde gösterime girmekte ve Amerikalı yapımcılar filmlerinden dünya çapında da gelir elde etmektedirler. Amerika, aynı zamanda bu filmleri, kendi kültürlerini dünyaya ihraç etmek için bir araç olarak kullanmaktadır. Hindistan'da ise Bollywood bir endüstri hâline gelmiş durumdadır.

Türkiye'de 70'e yakın İletişim Fakültesi bulunmaktadır. Her yıl İletişim Fakülteleri ve Güzel Sanatlar Fakülteleri ile Meslek Yüksekokullarından 15.000'e yakın kişi mezun olmaktadır. Bu mezunların çoğu da maalesef sektörde iş bulamamaktadırlar. Sinema ve televizyon sektöründe çok sayıda mezun olduğu için maaşlar da düşük düzeydedir.

Türkiye'de sinema ve TV sektörünün endüstrileşmesi gerekmektedir

Sinema filmlerinin çekilebildiği film platolarının, prodüksiyon şirketlerinin, reklam ajanslarının, cast ajanslarının, müzik, animasyon ve sinema ve TV ile ilgili diğer şirketlerin hepsinin bir arada olduğu İstanbul'a yakın bir merkezde Sinema-TV endüstri merkezi kurulmalıdır. Bu merkez, Türkiye'nin profesyonel ve seri bir şekilde film üretimine katkı sunacak, çekilen filmler, belgeseller, diziler, dünyaya ihraç edilecek ve Türkiye'nin dünyaya tanıtılmasında etkili olacaktır. Sinema ve televizyon sektörünün büyük bir merkezde toplanarak endüstrileşmesi, Türkiye ekonomisine de çok ciddi anlamda katkı sunacaktır. Bu sinema endüstrisi sayesinde İletişim Fakültesi mezunlarının istihdam sorunu da çözülmüş olacaktır.

* İbn Haldun Üniversitesi Medya ve İletişim Bölümü Öğretim Üyesi.